

Jokilaaksojen pelastuslaitoksen talousarvio vuodelle 2021 ja taloussuunnitelma 2022 – 2024

Jokilaaksojen pelastuslaitoksen johtokunta 16.10.2020 § 54

Liite 15/2020: Talousarvioteksti ja valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2021

Liite 16/2020: Ajoneuvokaluston ym. hankinta- ja investointisuunnitelma 2021 - 2024

Liite 17/2020: Tunnusluvut

Liite 18/2020: Kuntien maksuosuustaulukko 2021

Liite 19/2020: Tuloslaskelma 2021

Liite 20/2020: Budjettiyhteenveto

Oheismateriaalia:

Ylivieskan kaupungin talousarvio-ohjeet

Pelastuslaitoksen tuottavuusohjelma

Talousarviossa ja – suunnitelmassa hyväksytään toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja ne on laadittava siten, että edellytykset tehtävien hoitamiseen turvataan.

Pelastustoimi on peruspalveluihin kuuluva tehtävä. Johtokunnan on resursoinnissa lähdettävä siitä, että pelastuslaitos pystyy suoriutumaan tehtävistään kaikkien kuntien alueella säädösten, palvelutasopäätöksen ja sopimusten mukaisesti.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittarit ilmenevät strategialomakkeesta, liite 15/2020.

Kaikkien Jokilaaksojen alueen kuntien alueella toimivana pelastuslaitos ei voi tukeutua vain Ylivieskan kaupungin strategiaan. Pelastuslaitoksen kannalta strateginen asiakirja on kulloinkin voimassa oleva palvelutasopäätös. Toimialan perustehtävä, palveluajatus sekä toiminta- ja taloussuunnitelma on johdettu suoraan palvelutasopäätösesityksestä 2021-2024.

Talousarvion valmistelussa on luonnollisesti huomioitu erikseen käsittelyssä olevan palvelutasopäätösesityksen mukaiset painotukset eri tulosalueilla.

Merkittävimmät pelastuslaitoksen toiminnan painopisteet ovat:

- Palvelutuotannon laadun kehittäminen kaikilla tulosalueilla.
- Alueellisen turvallisuustyön ja onnettomuuksien ehkäisyn yhteistyön kehittäminen.
- Pelastustoiminnan toimintavalmiuden kehittämistä jatketaan.
- Sopimuspalokuntien pitkän aikavälin suorituskyvyn varmistamiseksi osallistutaan kansallisiin hankkeisiin ja tarvittaessa käynnistetään oma alueellinen hanke
- Oman varautumisen kehittäminen ja kuntien varautumisen tukeminen.
- Kehitetään pelastuslaitoksen viestintää.
- Osallistutaan aktiivisesti tulevien rakenteellisten uudistusten valmisteluun.
- Henkilöstön toimintakyvyn ylläpitoa, työturvallisuutta ja rekrytointia kehitetään erikseen laadittavien toimenpiteiden keinoin.

Pelastuslaitos on huolehtinut Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa tehdyn sopimuksen perusteella ensihoitopalvelun tuottamisesta 1.1.2015 alkaen koko pelastustoimialueella lukuun ottamatta Reisjärveä, jonka osalta on laadittu ensivastesopimus Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin vahvistama ensihoidon palvelutasopäätös ja ensihoitosopimus määrittävät ensihoitoyksiköiden tason sekä valmiuden. Ensihoitopalvelut tuotetaan sopimusperusteisesti siten, että ensihoito toimii nettobudjetoinnilla, jolloin siitä ei kohdistu menoja pelastustoimelle tai kuntalaskutukseen. Mahdollinen ylijäämä palautetaan sairaanhoitopiirille. vastaavasti mahdollinen alijäämä veloitetaan sairaanhoitopiiriltä.

Käyttötalous

Pelastustoimen talousarvion valmistelun pohjana on käytetty Ylivieskan kaupungin vuoden 2021 talousarvion ja vuosien 2021 - 2024 taloussuunnitelman laadintaohjeita, ottaen erityispiirteensä huomioon, että pelastuslaitos vastaa pelastustoimen palveluista 17 kunnan alueella ja ensihoidon palveluista 16 kunnan alueella.

Verrattuna vuoden 2020 talousarvioon bruttomenojen muutos on 7,4%. Tulot eivät kasva samassa suhteessa kuin menot. Ensihoidon nettotuloksen (0 euroa) jälkeen pelastustoimen kuntalaskutuksen nettomenojen muutos on 6,3 % (791 947 €).

Ensihoidon nettobudjetoinnin vaikutus kuntalaskutukseen on 0 %.

Talousarvioesitys sisältää talousarvio-ohjeiden mukaiset korotukset laskutustaksoihin sekä palkkausten ja muiden sopimusten mukaiset

indeksikorotukset ml. sopimuspalokuntien toimintakorvaukset sekä paloasemien vuokratilustannusten korotukset.

Merkittävin euromääräinen kustannuspaine tulee palkkaratkaisuista ja paloasemien vuokramenojen kasvusta. Sen lisäksi kasvua on ICT-kustannuksissa, sosiaali- ja terveyspalveluissa sekä toimisto- ja asiantuntijapalveluissa. Näiden vaikutus talousarvion ja kuntalaskutuksen nettomenoihin on yhteensä noin 450 000 euroa. Tämän lisäksi talousarvioon ja kuntalaskutuksen nettomenoihin vaikuttaa Öljynsuojarahaston:n (ÖSR) jäädyttämät avustukset vuodelle 2021, jonka vaikutus on 300 000 euroa.

Pelkästään paloasemien vuokrien kasvu aiheuttaa 320 000 euron (2,39 %-yksikköä) nousun ja ÖSR:n avustusten supistuminen 300 000 euron (2,25 %-yksikköä) vaikutuksen kuntalaskutukseen. Ilman näitä merkittäviä muutoksia olisi kuntalaskutuksen kasvu vain noin 170 000 euroa (1,37 %) sisältäen palkkakustannuksiin talousarvion laadintaohjeiden mukaisesti lasketun 2,05 % korotuksen.

Pelastuslaitoksen oma tuottavuusohjelma on huomioitu tulosalueiden määrärahaesityksissä siten, että vain välttämättömimmät määrärahalisäykset on huomioitu. Suurin osa tuottavuusohjelman toimenpiteistä edellyttää pitkäjänteistä kehittämis- ja esimiestyötä, jonka vaikutukset näkyvät selkeimmin vasta tulevina vuosina.

Palkkausmenot on laskettu erittäin tarkasti verraten niitä vuoden 2019 tilinpäätökseen ja kuluvaan vuoteen toteutumiin. Siten talousarviossa ei ole varauduttu normaalista poikkeavien tehtävämäärien tai useiden pitkäkestoisten onnettomuuksien aiheuttamiin kustannuksiin.

Talousarvioesitys 2021 on edelleen erittäin tiukka. Sen toteuttaminen edellyttää tarkkaa talouskuria kaikilla tulosalueilla.

Investoinnit

Vuoden 2021 pelastustoimen ajoneuvo- ja muut investointityyppiset hankinnat esitetään toteutettavaksi vuosien 2018 - 2020 tapaan täysin leasing-rahoitteisina. Tuottavuusohjelmaan noudattaen varsinaiseen omarahoitteisiin nettoinvestointeihin ei vuodelle 2021 varata määrärahaa lainkaan ja leasing-rahoitteisesti hankitaan bruttoarvoltaan vuoteen 2020 verrattuna hieman suuremmalla hankinta-arvolla (885 000 €) arvosta ajoneuvoja. Käytännössä tämän vaikutus näkyy vasta vuoden 2022 käyttötalousmenoissa.

Talousarviossa vuodelle 2021 nettoinvestoinnit ovat 0 €, mutta leasing-rahoitteisten pelastustoiminnan ajoneuvo- ym. hankintojen bruttoarvo on 885 000 € (TA2020: 590 000€, TP2019: 1.088.310 €, TP2018: 997.472 €, TP 2017: 498 436 €, TP 2016: 493.074 €, TP 2015: 654.684 €.)

Palosuojelurahastolta ja Öljysuojarahastolta on mahdollisuus hakea avustuksia eräisiin hankintoihin. Öljysuojarahaston avustuskäytännöt ovat muuttuneet merkittävästi. Tästä epävarmuudesta johtuen öljyntorjunnan osalta vuonna 2021 keskitytään ensisijaisesti nykyisen suorituskyvyn ylläpitoon ja merkittäviä hankintoja tehdään vain mikäli niihin on saatavilla ÖSR:n avustusta. Leasing-rahoitteisiin investointeihin ao. rahastot eivät tällä hetkellä myönnä avustuksia.

Kuntalaskutus

Pelastuslaitoksen talousarvioesityksessä pelastustoimen käyttötalouden nettomenojen muutos on 7,44 % ja nettoinvestoinnit huomioiden kuntalaskutuksen muutos on 6,30 %.

Kuntien maksuosuus määräytyy yhteistoimintasopimuksen mukaisesti käyttötalouden ja investointien nettokustannuksista.

Kuntamaksuosuuksien tarkastelussa on huomioitava, että se kattaa myös pelastuslaitoksen nettoinvestoinnit koko pelastustoimen alueelle. Esityslistan liitteenä 18/2020 on kuntakohtainen kuntamaksutaulukko vuodelle 2021.

Kuntakohtaiseen maksuun vaikuttaa yhteistoimintasopimuksen mukaisesti kunnan väkiluku (60 % kuntalaskutuksesta) sekä kunnassa olevien ensimmäisen, toisen ja kolmannen riskiluokan riskiruutujen määrä suhteessa riskiruutujen kokonaismäärään (40 % kuntalaskutuksesta). Riskiruutujen suhteelliseen jakaumaan eri kuntien välillä on tullut johtokunnan 14.2.2020 § 8 hyväksymän riskianalyysin myötä eräitä muutoksia.

Kuntalaskutuksen ennakkolaskelman pohjana on alueen kuntien asukasluku 31.12.2019.

Yhteenveto

Käyttötalous	TAE 2020	TAE 2021	Muutos	%
Menot	26 969 386	28 975 008	2 005 622	7,44 %
Tulot	14 405 515	15 619 190	1 213 675	8,43 %
Nettomenot	12 563 871	13 355 818	791 947	6,30 %

Investoinnit	TAE 2020	TAE 2021	Muutos	%
Menot	0	0	0	0,00 %
Tulot	0	0	0	0,00 %
Nettoinvestoinnit	0	0	0	0,00 %

Kuntalaskutus	TAE 2020	TAE 2021	Muutos	%
Käyttötalousnetto	12 563 871	13 355 818	791 947	6,30 %
Investoinnit netto	0	0	0	0,00 %
Yhteensä	12 563 871	13 355 818	791 947	6,30 %

Pelastustoimen käyttötalouden talousarvion nettoloppusumma ilman ensihoidon menoja ja tuloja on 13 355 818 €.

Investointien netto on 0 €. Kuntalaskutus (käyttötalouden netto + investointien netto) on yhteensä 13 355 818 € jossa muutosta vuoden 2020 talousarvioon on 6,30 % (TP 2019-TA 2020 muutos: 3,97 %).

Johtokuntaan nähden talousarvion sitovuustaso on pelastuslaitoksen käyttötalouden nettomenot ja investointien nettomenot. Kaupunginvaltuuston vahvistettua vuoden 2021 talousarvion, tulee sen päätöksen mukainen käyttösuunnitelma erikseen johtokunnan käsittelyyn.

PELASTUSJOHTAJAN ESITYS: Johtokunta hyväksyy osaltaan Jokilaaksojen pelastuslaitoksen vuoden 2021 talousarvion, taloussuunnitelman 2022 – 2024, toiminta- ja taloussuunnitelman sekä toiminnalliset tavoitteet ja nettoinvestoinnit 2021.

Johtokunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle vahvistettavaksi käyttötalouden toimintamenot 28 975 008 € ja tulot 15 619 190 €, jolloin käyttötalouden nettomenot ovat 13 355 818 € sekä nettoinvestoinnit 0 €.

JOHTOKUNTA: Hyväksyttiin.